

Høringsnotat
om
Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for forberedende grunduddannelse
(Bestyrelsessammensætning)

1. Indledning

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 16. november 2018 til den 11. december 2018 været i høring hos 74 eksterne høringsparter. Lovudkastet har også været offentliggjort på Høringsportalen.

Der er modtaget 16 høringsvar, hvoraf 7 indeholder bemærkninger. En oversigt med angivelse af, hvem der har afgivet høringsvar, er vedlagt.

Dette høringsnotat redegør for de væsentligste elementer i høringsvarene.

2. Sammenfatning af ændringer i lovforslaget i forhold til høringsudkastet

De modtagne høringsvar bakker generelt op om hovedsigtet med lovforslaget.

Høringsvarene har ikke givet anledning til indholdsmæssige ændringer i den foreslåede lovtekst. Der er fundet anledning til i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, yderligere at fremhæve, at det foreslåede ikke vil ændre på, at spørgsmålet om flertal og stemmebalance i en institutions bestyrelse fortsat udelukkende og i det hele er defineret af, hvad bestyrelsen selv bestemmer i institutionens vedtægt i overensstemmelse med lokale prioriteringer, ønsker og behov.

Der er endvidere foretaget nogle få rent redaktionelle og lovtekniske ændringer i lovforslaget.

3. Generelle bemærkninger

Danske HF & VUC (Bestyrelserne og Lederne) bakker op om lovforslaget og tilkendegiver, at det giver god mening, at kommunalbestyrelserne får mulighed for at udpege hver et bestyrelsesmedlem uanset antallet af kommuner i opbygningsfasen.

Dansk Industri (DI) støtter, at alle kommunalbestyrelser kan være repræsenteret i den første ordinære bestyrelsesperiode i de nyetablerede FGU-institutioner.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening kan tilslutte sig forslaget.

Kommunernes Landsforening (KL) udtrykker tilfredshed med, at alle kommuner med lovforslaget får plads i FGU-institutionernes bestyrelser, så det sikres, at der ikke kan være et flertal imod kommunerne i bestyrelserne.

Lederne anerkender behovet for at sikre, at alle kommunalbestyrelser i institutionernes dækningsområde kan udpege et bestyrelsesmedlem og finder det samtidig afgørende, at ingen kategori af udpegningsberettigede skal kunne udpege et bestyrelsesflertal ved institutionernes stiftelse.

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) finder det fornuftigt, at der er fundet en løsning på problemstillingen omkring kommunernes repræsentation i bestyrelserne.

Danmarks Lærerforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Forhandlingsfællesskabet, Institut for Menneskerettigheder, Landsorganisationen i Danmark (LO), Rigsrevisionen, Uddannelsesforbundet har oplyst, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) vurderer, at høringen ikke er erhvervsrelevant og har ikke yderligere bemærkninger.

Undervisningsministeriets bemærkninger til de generelle kommentarer:

Undervisningsministeriet noterer sig den generelt positive modtagelse af lovforslagets hovedelement, dvs. ønsket om at sikre, at alle kommuner i alle tilfælde får mulighed for at udpege hvert et medlem af de første ordinære bestyrelser.

4. Bemærkninger til enkeltelementer til lovudkastet

4.1. Sammensætning af bestyrelser på institutioner for forberedende grunduddannelse

DI bemærker muligheden for kommunalt flertal og lægger afgørende vægt på muligheden for at fastholde, at ingen udpegningsgruppe har flertal i bestyrelsen og finder, at det bør udtrykkes klarere i lovteksten, at bestyrelsen ligeledes kan udvides med et tilsvarende antal eksternt udpegede medlemmer (og ikke selvsupplerende bestyrelsesposter), som ikke udpeges af kommunalbestyrelser i institutionens dækningsområde.

Lederne stiller sig undrende over for muligheden for kommunalt flertal og foreslår, at det i lovforslagets sikres, at det i de tilfælde, hvor det samlede antal bestyrelsesmedlemmer med stemmeret udvides, samtidig sikres, at der ikke er flertal blandt de kommunale medlemmer. Lederne bemærker endvidere, at det bør fremgå af bekendtgørelsen, at institutionerne i deres konstituering opfordres til at overveje en fornuftig balance mellem lokal repræsentation og størrelse, således at institutionernes bestyrelse har en størrelse, der giver den nødvendige effektivitet og handlekraft.

Undervisningsministeriets bemærkninger

Lovforslaget har på ingen måde til sigte at give nogen kategori af udpegningsberettigede en fortrinsstilling.

Lovforslaget har alene til formål at sikre, at de fgu-medfinansierende kommuner alle får mulighed for at udpege hvert et medlem af de første ordinære bestyrelser, hvilket er særligt relevant i de tilfælde, hvor den nuværende første bestyrelse *selv* måtte beslutte, at ingen kategori af udpegningsberettigede skal være i flertal i den ordinære bestyrelse. Dette fremgår af bemærkningerne til lovforslaget.

Ligeledes fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at det på grundlag af den stemmebalance, som undervisningsministeren efter drøftelse med partierne bag den politiske aftale om bedre veje til uddannelse og job fra oktober 2017 har fastsat i forhold til medlemmerne i de første, nedsatte institutionsbestyrelser (dvs. hvor ingen kategori af udpegningsberettigede har flertal), vil være op til de nedsatte bestyrelser – ud fra lokale prioriteringer, ønsker og behov – at træffe beslutning om, hvilken bestyrelses-sammensætning der vil skulle gælde fremadrettet for de første ordinære institutionsbestyrelser, herunder om der forsat ønskes stemmebalance i den ordinære bestyrelse, dvs. en beslutning om at udvide de øvrige udpegningsberettigede kategorier svarende til kommunesammensætningen.

Den gældende lov bygger på en præmis om, at spørgsmålet om flertal, stemmebalance m.v. i bestyrelserne netop ikke er reguleret, men derimod er overladt til lokal beslutning/proces. Lovforslaget vil ikke ændre herpå. Når spørgsmålet om stemmebalance i bestyrelserne således hverken er eller med lov-

forslaget foreslås reguleret i loven, har det baggrund i hensynet til at sikre institutionernes organisatoriske autonomi, som er et af de centrale organisations- og styringsmæssige karakteristika ved selvejet.

I den foreliggende situation vil det efter Undervisningsministeriets opfattelse i øvrigt have formodningen imod sig, at der i de nuværende stemmebalancerede bestyrelser ville kunne opnås flertal for at give bestemt kategori af udpegningsberettigede flertal, medmindre dette giver mening lokalt, eller hvor andre forhold taler afgørende herfor på den pågældende institution.

De anførte synspunkter har givet anledning til i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, yderligere at fremhæve, at det foreslåede ikke vil ændre på, at spørgsmålet om flertal i en institutions bestyrelse fortsat udelukkende og i det hele er defineret af, hvad bestyrelsen selv bestemmer i institutionens vedtægt i overensstemmelse med lokale prioriteringer, ønsker og behov.

Ledernes forslag om opfordring til institutionerne i forbindelse med deres konstituering at overveje en fornuftig balance mellem lokal repræsentation og størrelse er noteret, men er ikke relevant i forhold til lovforslaget eller i en bekendtgørelsesmæssig sammenhæng.

4.2. Ophør af den foreslåede ordning (dvs. at udvidelsesmuligheden alene gælder den første ordinære bestyrelsesperiode)

DI er enige i nødvendigheden af en ophørsordning, som begrænser udvidelsen til den første ordinære bestyrelsesperiode frem til maj 2022. Det anføres, at det ikke er hensigtsmæssigt på længere sigt med så store bestyrelser, hvorfor det er nødvendigt at forudsætte, at kommuner lige så vel som organisationer i øvrigt indbyrdes aftaler en fordeling af bestyrelsesposterne.

Danske HF & VUC (Bestyrelserne og Lederne) tilkendegiver, at det må forventes, at de første ordinære bestyrelser har fundet en konstruktiv arbejdsform i den første funktionsperiode, der gør, at der ikke fremadrettet behøver at sidde bestyrelsesmedlemmer fra alle kommunalbestyrelser.

KL udtrykker bekymring for, at ophørsordning giver en for kort frist til at opnå et kommunalt ejerskab og engagement i FGU, som sikrer, at FGU bliver hovedvejen for målgruppen. KL bemærker hertil, at FGU-institutioner vil have forskellige økonomiske vilkår, og at nogle institutioner derfor vil have en behov for en bestyrelse med repræsentation fra alle dækningsområdets kommuner for kunne understøtte det langsigtede arbejde med at udvikle indhold såvel som en bæredygtig økonomi. KL henstiller på den baggrund til, at ophørsordningen forlænges, eller at bestyrelserne kan søge om at få forlænget bestemmelsen om, at alle kommuner har ret til en plads.

REU forudsætter, at ophørsordningen fastholdes. REU finder endvidere, at det ikke på sigt er hensigtsmæssigt med så store bestyrelser, og at der også blandt arbejdsmarkedets parter er indgået kompromisser og aftaler for at fordele de tildelte poster mellem de forskellige organisationer.

Undervisningsministeriets bemærkninger

Synspunkterne vedrørende længden af den foreslåede ophørsordning er delte blandt høringsparterne. Det skal i den forbindelse bemærkes, at forslaget er baseret på en formodning om, at der efter udløbet af de første ordinære institutionsbestyrelses funktionsperiode pr. 1. maj 2022 ikke forventes at være ledelses- og strategimæssige opgaver og beslutninger svarende til, hvad der må forventes i løbet af de nye institutioners første leveår.

Dette er fortsat vurderingen, ligesom der i øvrigt ikke vil være noget, som vil forhindre kommunerne i et dækningsområde i at etablere et indbyrdes samarbejde, repræsentantskab eller lignende med henblik

på at sikre, at alle synspunkter af betydning for det langsigtede arbejde og institutionernes økonomi tages i betragtning.

Det skønnes endvidere ikke hensigtsmæssigt at indføre en ordning, hvor der på administrativt grundlag og i enkeltstående tilfælde kan træffes beslutning om, at alle kommuner fortsat skal have mulighed for at udpege medlemmer til en institutionsbestyrelse uanset antallet af kommuner i institutionens dækningsområde. I det omfang der frem mod udløbet af de første ordinære institutionsbestyrelses funktionsperiode pr. 1. maj 2022 konstateres behov for at forlænge den foreslåede ophørsordning, vil ministeriet forholde sig til det, så der politisk kan blive taget stilling, hvorvidt forslag herom i givet fald skal fremsættes for og vedtages af Folketinget.

De anførte synspunkter har på denne baggrund ikke givet anledning til at ændre lovforslaget.

4.3. Andre bemærkninger til lovudkastet

Danmarks Lærerforening opfordrer til, at lejligheden i forbindelse med de foreslåede lovændringer benyttes til at præcisere, at medlemmer af bestyrelsen kunne være fra UU-vejledningen eller den kommunale ungeindsats.

Undervisningsministeriets bemærkninger

Det foreslåede ligger uden for sigtet med dette lovforslag. Der er efter gældende ret ikke noget, som forhindrer, at personer fra – eller med erfaring fra – den kommunale ungeindsats, UU-vejledningen eller i øvrigt relevante ungdomsuddannelser udpeges som medlemmer af en bestyrelse på en institution for forberedende grunduddannelse.

De anførte synspunkter har på denne baggrund ikke givet anledning til at ændre lovforslaget.